

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trfb. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 40.

1939. február 19., vasárnap.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

JÁTÉK A FEGYVEREKSEL

A hidegvéréről ismert angol sajtó teljesen „oda van” a felháborodástól. Arról van ugyanis szó, hogy az angol tengerészetügyi admirális legfrissebb büszkeségéről, a „dreadnoughtok és repülőgépanyahajó-kolosszusok legmodernebb alkotmányáról, a „King George” csatahajóról egy rendkívül érdekes és szakértői körök részére egyenesen élvezetes olvasmányt jelentő, részletes, szakszerű ismertetés jelent meg a német flotta egyik évkönyvében. Az ismertetés apróra leírja a legújabb angol tengeri szörnyeteg minden részét, konstrukciós adatát: számoszlopokat közöl a páncéllemezeinek vastagságáról, ellenállásáról, a rajta lévő ágyutornyok ájsító fegyvereinek kaliberéről, teljesítőképességéről, egyszóval: német alaposággal szelldőzteti a „King George” féltett katonai titkait ország-világ előtt. Nyilvánvaló, — írják az angol szaklapok éppoly izgatottan, mint a napisajtó nacionalistább frontja, — hogy indiszkrécio történt, ha nem kémkedés és a német tengerészeti évkönyv feltímó módon tájékozott közleményvéért valakinek felelnie kell a londoni admirálisra.

Igazán érthető, ha az angol sajtó kijön a hagyományos flegmájából. Kézenfekvő lehetőség ugyanis, hogy ha a „King George” legfrissebb titkairól ennyire tájékozott a régi tengeri versenytárs tengerészetügyi hivatala, úgy nyugodtan, (vagy nyugtalanul) feltehető, hogy a régebbi csatahajókról legalább is ugyanilyen alaposággal tájékozódott és — a maga részéről szintén megtette intézkedéseit, hogy tájékozottságát hasznosítsa is a nagy tengeri versenyben. A konstruktörök tehát hiába török éveken át a fejüket egy-egy ésbontó rombolószerszám megalkotásán. — nem maradhat titokban gvértási eljárása azok előtt sem, akiknek szánya lehet és mi történi?.. A rivális oldalon is elkezdik törni fejüket a konstruktörök, hogy hatóerőben, védettségben és biztonságban egy még szörnyűségesebb szerkezettel „pipálják le” a konkurenciát. Így alakul ki az a folyamat, amit „fegyverkezési versenynek” tisztelünk a napisajtó hasábjairól és amely korunk új Molochját, a fegyverkezési költségeket olyan bőkezűen táplálja a dolgozó, kínlódo, gazdasági válsággal birkozó százmillió ember tömegek milliárdjaival. Csak a napokban értesültünk róla például, hogy Anglia egymilliárd leinek megfelelő tétellel fogja szaporítani eddigi hadiflóját és felszerelési költségvetésének milliárdjait és ez a tétel igen szépen festi alá a berlini angol nagykövet a berlini Angol—Német Társaság bankettjén mondott pohárköszöntőjének néhány lelkes mondatát, melyekben kifejtette, hogy nem éppen szükséges, hogy az angol és a német érdekek állandóan csak egymással kerüljenek szembe: néha más ellenfél után is nézhetnének, külön-külön... Látnivaló, hogy már mindkét részen kezdik belátni, hogy a hadfelszerelési kémszolgálatok legalább is olyan jól működnek kölcsönösen, mint a gazdasági információs szervezeteik és ilyen

körülmények között igazán nem meglepő az sem, ha a washingtoni szenátus nyílt ülésén az egyik honatya, bizonyos Thompson szenátor azzal szórakoztatta pénteken a kitünő testületet, hogy beszéd közben a zsebéből egy kis papírszeletkét vett elő és onnan folyékonyan felolvasta állításának azt a megerősítését, hogy az európai tengelyhatalmaknak, — Japán hozzáadásával, — még mindig nagyobb a repülőgép-árzenáljuk, mint az u. n. demokrata-államoké. merthiszen e pillanatban Németország 9800, Olaszország 4000, Japán 3100 repülőgépe van készenlétben, míg Anglia csupán 3100, Franciaország pedig „csak” 2700 repülőmasinával rendelkezik... Vajjon honnan és milyen uton kerültek a washingtoni szenátor külső kabátzsebébe ezek az adatok, ha nem pontosan azon az uton, amely Berlinbe szállította a londoni, Londonba a berlini leírásokat és kimutatásokat...?

De folytathatnánk az esetek felsorolását ilyenféle képpen akár itéletnapig, akkor sem rithetnének ki a legvadabb fantáziával szerkesztett amerikai kémfilm-szüzse fordulatléteit és eszközeit. Bennünket közelebről csupán az a felismerés foglalkoztathat, hogy ilyen körülmények között, a kérdést abszolút elméleti síkon tartva, mennyiben vezet el a kívánt célokhoz a fegyverkezési verseny és annak minden szövevényes apparátusa...?

Franco jegyzékben tiltakozott a spanyol menekültek franciaországi propagandája ellen

Angol—francia tárgyalások indultak a spanyol fegyverszüneti feltételekről

Párisból jelentik: A francia lapok cikkeiben felszólítják Azana elnököt, hogy vessen véget a párisi alkudozásoknak. Vagy kössön sürgősen fegyverszünetet, vagy pedig utazzék vissza a spanyol köztársaságiak területére, de ne nehezítse meg párisi tanácskozáisaival Franciaország és a nemzeti Spanyolország viszonyát. Franciaországnak az az érdeke, — írják a jobboldali lapok — hogy mielőbb kapcsolatba lépjen Francoék Spanyolországával. Az Excelsior úgy tudja, hogy Franco tábornok tiltakozó jegyzéket is intézett már a francia kormányhoz a Franciaország területén folyó köztársasági tevékenység miatt. Londonban úgy vélik, hogy ez a jegyzék csak megnehezíti heti a nemzeti kormány jogi elismeréséről folyó tárgyalásokat.

Az angol sajtó cikkeiből arra lehet következtetni, hogy a nyugati nagyhatalmak szeretnék elősegíteni a spanyol ellenfelek között a fegyverszünet mielőbbi létrejöttét. Berard francia kiküldött és a burgosi angol ügyvivő megkezdtek megbeszéléseiket a fegyverszüneti feltételekről a nemzeti kormány megbízot-

A nagy Moloch csak nyeljesi a beléj hullajtott milliárdokat a világ minden pénzüemében, a tengerek és szárazföldek új acélszörnyeteggel népesülnek be egyre jobban, amelyek eredményesen mulják felül egymást minden harcászati szempontból, — de a légi, vízi és szárazföldi harc e jövődó fegyverei elvesztik jelentőségük legfontosabb jellegét, az ismeretlenséget, amelyik pillanatban már nem titok a „varázserejüknek” forrása, hanem egyszerű, leutánozható recept. A legborzongatóbb csatagép is gyermekét játékká egyszerűsödik így a vezérkarok kezében, amelyeknek találkozását és annak eredményét papíron, számítási eljárások segítségével megközelítőleg meg lehet jósolni, csaknem mindenféle vonatkozásban. A világpolitika, a civilizáció így üzi veszedelmes játékát az új fegyverekkel s a drága passzióról egyre több szó esik mindenfelé a globuszon. Pedig a fegyverekkel nem jó játszani, ezt minden jömevelt gvernek tudja, csupán a nagyhatalmi politika nem hajlandó belátni, míg a pénze tart. Így hát mindenképpen érthető az angol sajtó bosszúsága, a németek maliciózus pontossága, az amerikai szenátor jólétesültsége és ezzel összefüggőleg az egész világ aggodalmaskodása. Viszont az is igaz, hogy ha úgy akarja a végzet, a kritikus pillanatban „még a nyulláb is elcsúsz” és ezen az alapigazságon, — saines, — egyelőre nem tud változtatni sem az emberi bölcsesség, sem pedig a fegyverkezési verseny örülete. (J.)

taival. Hir szerint Negrin köztársasági miniszterelnök a következő három pontból álló feltételt tűzte ki:

1. Az idegen csapatok haladéktalan visszavonása Spanyolország területéről.
2. Népkepviseleti kormány alakítása.
3. Bünbocsánat a köztársaságiak számára

Párisba olyan hírek érkeztek, hogy a köztársasági kormány tagjai elhatározták, hogy Madridot és a köztársasági spanyol területeket hamarosan elhagyja. A kormány tagjai és a főbb köztársasági vezetők egyelőre Kartagénába utaznak, hogy ennek kikötőjéből könnyebben tudjanak elmenekülni.

Spanyol nemzeti körökben kijelentették, hogy a polgárháboru befejezése már igen rövid idő kérdése és Franco tábornoknak Anglia, valamint Franciaország által való elismerése meggyorsítaná a kibontakozást. A nemzeti hadsereg főparancsnoksága ennek ellenére hatalmas előkészületeket tesz, amelyben 350 ezer főnyi hadsereget helyez készenlétbe sokezer gépkocsival és nagy lőszerraktárakat

Az AMEFA és az Aradi Közlöny együttes futball-tippversenye!

létesít a hadszíntéren. Francohoz közelálló körök azt állítják, hogy a központi zónában történik a nagy offenzíva, amely éppen olyan hatásos lesz, mint a kataloniai. Ugyanezek a körök biztosra veszik, hogy a köztársasági haderő ellenállása rövid lesz, mert a rendelkezésre álló haderő csekély létszámú és demoralizált a kataloniai vereség következtében. Lőszerrel sem rendelkeznek már megfelelő mértékben.

Olesó árakban van a reklám értéke, győződjön meg

I. SCHUTZ posztóáruházában,

Arad, Str. Brattianu 2., (volt városi kávéházzal szemben.)

Henderson Arthur nyilatkozata középeurópai benyomásairól

Az angol munkáspárti vezető-politikus feltűnést keltő jóslása Románia, Magyarország és Jugoszlávia gazdasági együttműködésének közeli javulásáról

Budapestről jelentik: Henderson Arthur, az angol munkáspárt egyik vezető személyisége nemrégiben Bucarestben és Budapesten járt. Henderson rendkívül érdekes nyilatkozatot tett az „Az Est” című budapesti lap londoni munkatársa előtt. Megemlítette, hogy Horthy magyar kormányzó kétszer is kihallgatáson fogadta, először Romániába való utazása előtt, másodszor az utazás után. A magyar kormányzóval való találkozás nagy élmény volt számára. Mély benyomást tett rá a magyar államfő egyénisége, nyugalma, államférfiji bölcsessége. Magyarország valóban boldog lehet, hogy a mai európai nyugtalanság idején ilyen széles látókörű államférfi vezeti Magyarországot ügyeit.

— Teljesen tisztában vagyok azzal, — mondotta. — hogy Németország és a dunai államok szoros gazdasági kapcsolata elkerülhetetlenül szükséges és az az érdekelt államoknak csak hasznára lehet. Tudomásul kell venni Németország elsőbbségi jogát ezen a téren, de az elsőbbség koránsem lelantheti a bizáronlagosságot, mert ez politikai függőséghez vezetne. A magyar politikai gondolat legerősebb és legtermészetesebb alapja a magyar földhöz s a magyar nép függetlenségéhez való szenvedélyes ragaszkodás. Már ez önmagában is megköveteli, hogy Magyarország fennmaradja és kiépítse gazdasági összeköttetését más országokkal, mindenekelőtt a nyugati nagyhatalmakkal is.

Henderson ezután megcáfolta azt a feltevést, hogy Nagybritannia a müncheni meg egyezés után bizonyos érdektelenséget tanúsítana Középeurópa további sorsával szemben. Anglia el van tökévelve arra, hogy kereskedelmi kapcsolatait a dunai államokkal kifejlésze. Ez nem sérti más országok érdekeit. Mindenki téved, aki azt hiszi, hogy Nagybritannia érdek

kódése ellanyhult a kontinens ügyével szemben.

— Ugy Romániában, mint Magyarországon, — folytatta Henderson — a két ország jogviszonyának kiépítésére reménytelenül jószándékot találtam. Ezen az alapon jogosan feltételezhető, hogy már a közel jövőben szorosabb gazdasági együttműködés valósul meg Románia és Magyarország, továbbá Magyarország és Jugoszlávia között.

Megemlékezett az angol munkáspárti vezető a magyar parlamentárizmusról, a zsidókérdésről. Hangsúlyozta, hogy az angol közvélemény elítéli minden faji, vagy felekezeti megkülönböztetést és így az angol közvéleményben, amelynek Magyarország iránti baráti érzelmei elvitathatatlanok, minden mérséklésről, vagy enyhítésről szóló hír jó hatást tesz.

Nem vonul vissza Imrédy az aktív politikától

A lemondott kormányelnök bucsubeszéde a miniszterelnökség tisztviselő-karához — Ujabb zsidótörvény-javaslat-pótlások

Budapestről jelentik: A magyar miniszterelnökség tisztviselői kara szombaton délután bucsuzott el Imrédy Béla volt miniszterelnöktől. A tisztviselői kar a miniszterelnökség sárga szalonjában gyűlt össze és nagy tapsal és éljenzéssel fogadták a volt miniszterelnököt. Bárd Vay László miniszterelnökségi államtitkár üdvözölte a visszalépő miniszterelnököt, akit biztosított a tisztviselői kar ragaszkodásáról és határtalan becsüléséről. Beszédére Imrédy Béla válaszolt és melegen megköszönte a ragaszkodást és a bizalmat.

— Sokan azt hiszik — mondotta — hogy ezek után félre állok és visszavonom. Az illetők tévednek. Érzem azt a felelősséget, amely a mai időkben minden magyar ember vállára nehezedik. Hálásan köszönöm nektek, hogy

kitartottatok mellett és velem együtt dolgoztatok.

A délutáni lapok jelentése szerint a képviselőház február 22-én, szerdán ül össze a további teendők iránti intézkedések céljából. Ezen az ülésen fog valószínűleg bemutatkozni az új Teleki-kormány.

A szélső jobboldali „Pesti Ujság” azt írja, hogy Imrédy Béla volt miniszterelnök több módosító indítványt akar betervezni a zsidó-javaslatához, amely szerint mondják ki, hogy zsidó és magyar ezentul nem köthet egyenes házasságot. A Pesti Ujság szerint egyik szélső jobboldali képviselő azt fogja javasolni, hogy vegyék a zsidó törvénybe az ugynevezett fajgyalázás szakaszát, amely a zsidó és magyar faj közötti keveredést tiltaná el.

Állatbarátok, ha találkoznak

Ira: J. B. HALLIDAY

„A Lincoln-ut 46. számú nyaralójában lakó hölgynek vagy urnak.

Mivel csak a macskáját van szerencsém ismerni, nem tudom, hogy ön melyik nemhez tartozik, tehát kénytelen vagyok dupla megszólítást használni. Az ön macskájának az a szenvedélye, hogy minden hajnalban, pontban négy órakor, elkezd a háztetőn sétálgatni és a szívet idegtépő nyávogásban önti ki. A kutyám erre természetesen felébred, elkezd örülni ugatni, én pedig a pokoli zenebona miatt képtelen vagyok aludni. Arra kérem, sziveskedjék a macskájával megérteni, hogy jól nevelt fiatal hölgyek nem sétálnak hajnalban a háztetőkön és békésen alvó polgárok álmát nem zavarnak meg szerelmi panaszaikkal. Szívélyes üdvözlettel: Butters Albert, a 45. számú nyaraló tulajdonosa.”

„Tisztelet Butters ur!

Mindenekelőtt a macskám nem fiatal hölgy, hanem csodaszép kandur, a neve Oszkár. Szegény, drága állat-kám csak a háztetőn tud friss levegőt szívni. etől a kedvtelésétől nem foszthatom meg. De vissza kell utasítanom a védjait, mert a hajnali lármát csak az ön kutyája okozza az ugatásával. Hozzá kell tennem, hogy a kutyája már éjjel körül kezd a lármát, amikor ön hazajön... valószínűleg nem a templomból... és a kutyá vad ugatással, boldog vonítással üdvözl. Ha ön éjjel körül járkal, ne csodálkozzék, ha egy szegény állat is szereti az éjszakai sötét. Tehát kezdje a rendszimálást a saját kutyájával. Szívélyes üdvözlettel: özvegy Flemingné”

„Mrs. Fleming, Lincoln-ut 46. Brooklyn.

A panaszja annyira meghatott, hogy Benjámint, a kutyámat az ágyamba a lábamhoz fektettem, hogy ne ugasson. Mint jónyelű kutya, nem is ugatott, de amikor az ön Oszkárja változatosság okából az ablakom előtt rázendítette szívhezszóló hangversenyét, a visszafórtott ánthól reszketni kezdett, amitől természetesen felébredtem.

Látom hogy Asszonyom nem hajlandó Oszkárt

rendre tanítani, tehát más módszerhez fogok folyamodni. Ma éjszakára a sarkon ül levő nyaraló kapuja elé kiteszek egy nagy darab májat. Oszkárt a mai szaga oda fogja csábítani és így nem fog az én ablakom, vagy háztetőm tájékán hangversenyezni. Így önt megkímélem attól, hogy Oszkárt kénytelen legyen a kedvteléseiben korlátozni.

Ha megengedné valamelyik nap tiszteletemet tenném, hogy azt a kiváló énekest, akinek már annyi államtan éjszakát köszönhetek, megismerhessem

Kezeit csókolja Butters Albert”.

„Tisztelet Butters ur. holnap délután öt ókor otthon vagyok és szívesen látom. De... az Isten megáldja... ne hozza magával Benjámint Özv. Flemingné”.

„Kedves Butters,

szégyenlem magam, ha arra gondolok, hogy nem tudtam az idegelmen uralkodni. Bizonyára unhatta hogy első találkozásunk alkalmával elpanaszoltam, mennyire bánt a magány. Legalább látta, hogy arra a pusztá gondolatra is sirni kezdtem, hogy én valaha megváltjak Oszkártól. De... miért tagadjam... rége nem töltöttem el olyan kellemes délutánt, mint a maga társaságában. Ne higlye, hogy a bókijait készpénznek vettem. Jól tudom, hogy nem vagyok szép, már tul vagyok a harminc éven is... de azért jól esett, hogy olyan kedves és figyelmes volt. Köszönöm a ma reggel küldött gyönyörű virágot. Flemingné”.

„Drága jó szomszédasszony,

öt év óta lakom Brooklynban, de maga az első nő, akiben azokat a tulajdonságokat véltem felfedezni, amik egy férfi életét széppé, boldoggá tehetik. Nem csodálkoztott hogy Oszkár rögtön megbarátkozott velem? Az állatok öszö öne csalhatatlan. Kézcsókkal Butters”.

„Kedves Albert,

nagy örömet okoztál nekem azzal, hogy a tervemet elfogadtad. Valóban nem volna értelme, hogy új lakást keressünk, amikor a régi lakásom olyan kellemes és a berendezése kényelmes. Csak a gazda hiányzik belőle... de hamarosan ez is rendbejön. Azt irtad, hogy meri kutyá és macska nem férne jól meg egy fedél alatt, Osz-

kárt ajándékozok a nagynénédnek, aki imádia a macskákat. Szóval, azt kívánod, hogy a kutyád legyen nálunk az egyetlen háziállat? Erre csak azt felelhetem, hogy Oszkárnak régebbi jogai vannak a házamban, mint... bárki másnak. Ezen törd kissé a fejed, drágám. Csókol Stephanie”.

Távirat. „Mrs. Fleming, Lincoln-ut 46. Brooklyn. Nincs egy állatnak jelentősége, ha két ember boldogságáról van szó. Csókol Albert”.

Távirat. „Butters Esq., Lincoln-ut 45. Brooklyn. Helyes, tehát ajándékozod el Benjámint, Csókol Stephanie”.

„Drága Stephanie, amióta a táviratodat megkaptam, négy nap telt el, de naponta becsengettem hozzád, nem nyitottál kaput. Csak most érzem, mennyire nélkülözhetetlené váltál számomra. Nem tudom az életemet nélkülözhetetlené váltál számomra. Ilyen kicsinyes nézeteltérések nem zavarhatják meg barátságunkat. A véletlen jött a probléma megoldásában segítségemre. Egy titkot kell neked elárulnom: Benjámint két éves korában jutott el hozzám. A gazdája, aki Manhattan Beach-en lakik, annak idején azért adta nekem, mert több hónapra Európába kellett utaznia. Tegnap kirándultam Manhattan Beach-re és magammal vittem Benjámint. Amint egy villa nyitott kapujánál elhaladtunk, Benjámint hírtelen vad örömmel ugatni kezdett, berruhant a kertbe és egy onnan kifelé jövő férfi nyakába ugrott, boldogan össze-vissza nyalta. A volt gazdáját ismerte fel. Mingyárt ott is hagytam nála, mert nagyon bántott, hogy bínt követnék el a lóságoddal szemben, ha azt kívánám, hogy a macskádat feláldozd. Ezt a gondolatot ezennel unnepeyiesen végleg eleltem. Csókol Albert”.

Távirat. „Butters Esq., Lincoln-ut 45. Brooklyn. Oszkárt megmérgezték, képtelen vagyok irni. Stephanie”.

Távirat. „Mrs. Fleming, Lincoln-ut 46. Brooklyn. Vigasztalódj, gyönyörű dakszlit vásároltam neked. Albert”.

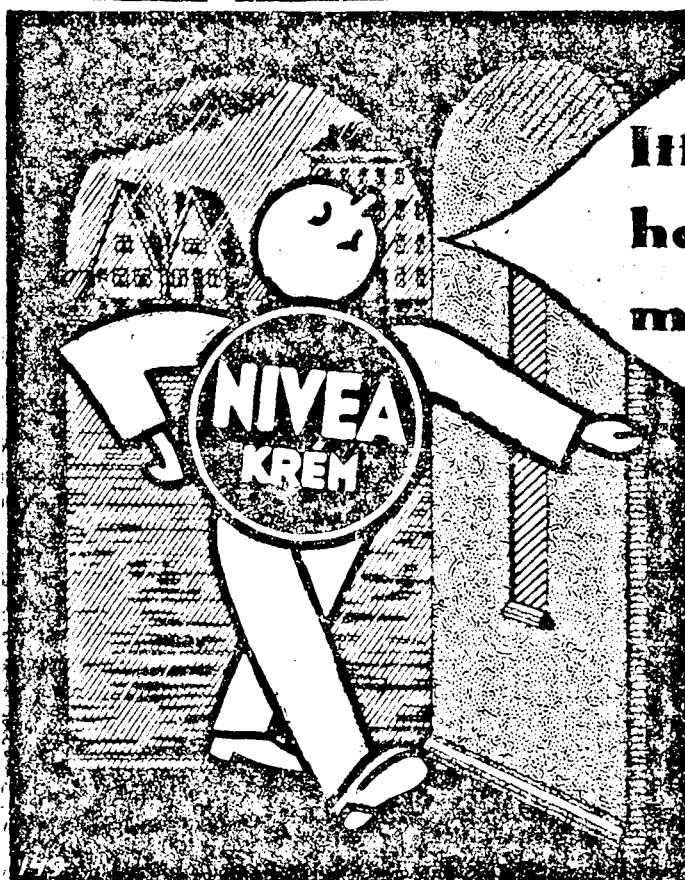
Távirat. „Butters Esq., Lincoln-ut 45. Brooklyn. Köszönöm végtelen kedvességédet. Én viszont csodaszép angorakandurt vásároltam neked. Ölel Stephanie”.

Az állambiztonsági hivatal felhívása!

Az aradi rendőrkezesi állambiztonsági hivatala közli az érdekeltekkel, hogy a miniszterium rendelete értelmében az alább közölt sorrend alapján jelentkezni kell a sziguranacán mindazoknak, akikre az alanti pontok vonatkoznak:

Jelentkezni tartoznak: 1. Akiket a 169—938. számú rendeleti törvény értelmében a felülvizsgálat során jogerős bírói határozattal törölték az állampolgárok névjegyzékéből, 2. Akik nem jelentkeztek az állampolgársági felülvizsgálaton és így elvesztették jogukat, 3. Azok a nem román etnikai eredetű egyének, akiket az idegenellenőrzési törvény 9-ik szakaszának 3-ik bekezdése alapján kivontak az idegenellenőrzés alól, miután itt születtek Romániában megtelepedett szülőtől és itt nevelkedtek és sohasem részesültek idegen állam védelmében, 4. Akik az igazságügyminiszterium utáni naturalizálásukat kérték, megadták a szükséges közléseket a Monitorul Oficialban s nincsenek abban a helyzetben, hogy idegen utlevelet szerezzenek, 5. Akik nem használhatnak semmiféle külföldi állampolgárságot, 6. Politikai menekültek és szökevények, 7. Azok a nem román származású egyének, akik kimaradtak a csatolt területek állampolgársági jegyzékéből (vagyis nem érvényesítették jogukat), nem szerepelvén a román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1924. évi törvény alapján elkészített állampolgársági jegyzékben az 56 szakasz alapján, 8. Akik ezideig rendelkeztek tartózkodási engedéllyel, de utlevéllel nem. Az új törvény szerint ugyanis ezek az engedélyek érvénytelenek, 9. A Nansen-utlevelek birtokosai, akiknek ez alkalommal az 1939. évi népszövetségi bélyeg alkalmazása végett kell jelentkezniük. A szegénysorsuknak be kell mutatniuk az illetékes hatóságok által kiállított és a pénzügyigazgatóság által láttamozott szegénységi igazolványt.

Mindazok, akikre a fenti kategóriák valamelyike is vonatkozik, utlevelet helyettesítő személyazonossági igazolványt kapnak. A jelentkezések kedden, február 21-én kezdődnek meg a következő sorrend szerint: Ked-

Itt vagyok én,
hogy bőrét
megvédjem!

Már most engedje át nekem bőre ápolását. Egyedüli tennivalója az, hogy rendszeren NIVEA-val kenje magát. Csak egyedül a NIVEA tartalmazza a bőrerősítő „Eucerit”-et, amely fiatalítja és simulékonyá teszi a bőrt.

den az A—B kezdőbetűsök, szerdán a C—D, csütörtökön az E—F, pénteken a G—H, szombaton az I—K kezdőbetűsök kell jelentkezzenek reggel 9—1 óra között. A jelentkezések további sorrendjét később közöljük.

azt kérte, hogy ezek iránt enyhe bánásmódot alkalmazzanak a munkateljesítőségek. Végül a küldöttség több iskolásérelmet sorolt fel.

A miniszter nagy figyelemmel hallgatta a beszédet, majd pedig közölte, hogy egyes kérdésekben már folytatásban is tettek lépéseket és ő maga már megemlítette azon állampolgárság nélkül maradt kisebbségek ügyét, akik Románia területén születtek. Ezek helyzetére minden bizonnyal méltányos megoldás találnak majd.

A német küldöttség fejtette ki ezután kívánságait, majd pedig a háztulajdonosok egyesülete jelent meg küldöttségileg a miniszter előtt és azt kérte, hogy a háztulajdonosok számára létesítsenek külön osztályt a Frontban. A kisebbségi újságírók nevében Sárkány Gábor országos elnök üdvözölte a kisebbségi minisztert, aki közölte, hogy ismeri a kisebbségi újságírók problémáit és azokat állandóan jóakarattal figyelemmel kíséri.

Silviu Dragomir dr. szombat este tíz órakor Craiovára utazott.

A bánási magyarság kívánságai

Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter előtt

Miniszterjárás Temesváron — Marta Alexandru dr. királyi helytartó fogadta a helytartóság előkelő vendégeit

Temesvárról jelentik: Arad felől szombat reggel hét óra huszonkilenc perckor megérkezett Temesvárra Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszter, a Nemzeti Ujjászületés Frontja értelmiségi csoportjának vezértitkára, valamint Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter. A hivatalos fogadtatásra az állomásra érkezett Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Tieran Emil dr. főpolgármester, Warth Péter dr. alpolgármester, Praporgescu ezredes megyei prefektus, valamint számos más előkelőség.

A kisebbségi minisztert Marta Alexandru dr. királyi helytartó üdvözölte a következő szavakkal:

— Miniszter ur!

Megkülönböztetett tisztelettel üdvözlöm Önt Temesváron a helytartóság valamennyi lakosa nevében. Nemcsak mint a minisztertanács tagját, hanem mint olyan férfit is, aki valahányszor a Bánásgról beszél, mindig szeretet hangzik szavaiból és a Bánásgról ügyei iránt a legnagyobb figyelemmel viselkedik. Ezért nyilvánítja meg a Bánásgról fokozott örömet akkor, amikor a Bánásgról fővárosában, Temesváron üdvözölhetjük Önt.

Egészséget kívánok! És azt is kívánom, hogy jól érezze magát a mi városunkban.

A városi énekhar üdvözlő dalt énekelt, majd pedig a miniszter a következőket mondta:

Excellenciád! Uraim!

Mélven meghatottan attól a szívélyes fogadtatástól, amelyben részesítettek és amely nem az én személyemnek, hanem a Nemzeti Ujjászületési Front központi vezértitkárának szól, örömmel érkezem a Bánásgról fővárosába: Temesvárra.

Én hazajövök, amikor Timis helytartóság központjába érkezem, mert magam is bánási vagyok. Még egyszer köszönöm a szívélyes fogadtatást.

Egészséget!

Dragomir Silviu dr. először sógorát, Tieran Emil dr. főpolgármesteri látogatta meg, majd pedig a helytartóságon megkezdődött az

az értekezlet, amelyen a temesi helytartósághoz tartozó értelmiségek megejtették a jelöléseket a Front tartományi és megyei értelmiségi vezértitkárainak személyére vonatkozóan. A jelölések alapján történik meg a vezértitkárrok kinevezése.

A délelőtt folyamán a kisebbségi miniszter fogadta az ügyvédi kamara, a mérnök- és orvoskamara, a főiskolai tanárok, állatorvosok a sajtó, valamint a Front magyar és német tagozatának küldöttségét.

A magyar küldöttséget dr. Kakuk János vezette és annak soraiban többek között ott voltak Gyulai János, Páll György dr., Fodor József és Szappanos Gyula.

Kakuk János dr. beszédében rávilágított arra, hogy a magyarság tömegei egy emberként állnak helyt azért a megállapodásért, amely a magyarság vezetői és a kormány között létrejött. Ennek legbeszédesebb bizonyossága az a lelkesedés, amellyel a magyarság a Front magyar tagozatába belépett. A magyarság bizik abban, hogy a Front keretein belül a közös és megértő munkával az együttműködés jegyében üdvös eredményeket sikerül elérni.

— Teljes őszinteség vezet bennünket — mondotta Kakuk János dr. — és amikor a Fronthoz való csatlakozásunkat hangsúlyozzuk, egyben fel akarjuk hívni Miniszter Ur figyelmét néhány sérelemre, amelynek orvoslását kérjük. Ezek között szerepel mindenképp előtt az, hogy a kisebbségi munkásokat gyakran idegenekként kezelik és ezért munkahelyük elhagyására kényszerülnek. Rendkívül súlyos helyzetben vannak azok a magyarok, akik 1924-ben, vagy pedig a póteljelentkezés alkalmával elmulasztották a jelentkezést. Ezek bár Románia területén születtek és soha máshol nem laktak, az állampolgársági névsorban nem szerepelnek és idegenekként kezelik őket. Helyzetük épp oly súlyos, mint azoké, akiket nyelvvizsga miatt bocsátottak el állásajkából. Arra kérjük Miniszter Urat, hogy járjon közben ezeknek az ügyeknek orvoslása érdekében.

Az állampolgárság nélküli magyar egzisztenciák kérdésével kapcsolatban a küldöttség

A temesvári piarista liceum ingatlankisajátítási perének tárgyalását a semmitőszék bizonytalan időre elhalasztotta

Bucurestiből jelentik: A bucarestii semmitőszék a tegnapi napra tüzte ki a kolozsvári katolikus státus, a nagyváradi premontrei rend, valamint a temesvári piarista rend ingatlankisajátítási perének tárgyalását. Miután a katolikus intézmények képviselője Gyárfás Elemér dr. és az érdekelt három miniszterium jogügyi képviselője között a perenkívüli rendezés lehetőségét megteremtették, a semmitőszék az ügyek tárgyalását bizonytalan időre elhalasztotta.

URANIA premiernozgó TEL: 12-32

Szenzáció kettős premiernozgó

I. PAT és PATACHON

„No no, csak lassabban a csókkal”

II. Izgalmas dzsungelfilm

„Hív a vadon” (Társán hercegnője)

NOAH BERRY és NANCY KELLY-vel.
11.30 és 3 kor mers. helyárrakkal. 5. 7.15, 9.30

Hétfőtől: Benjamins G I G L I

legszebb énekes filmje:

„Te vagy a szerencsecsillagom”

Az asztrológus jóslata:

1986-ban vége a világnak

Tudományos szakvélemény a horoszkóphoz — A Halley-üstökös szerepe

Az egész világ feszült érdeklődéssel olvasta Jorio horoszkópját az 1939-es, Mars jegyében élő esztendőről, mire Jorio újra munkába vette a Mars-ot és a következőket közölte:

— A karácsonyi horoszkóp nem volt nagy probléma, Mars év normális hatását kellett csak összevetni Vénusz bolygó hatásával és ez adta az 1939-es Mars év képét.

— Részletek kibogozásához ez nem elég. Ehhez az egyéb hatások ismerete is kell, s ezekhez az egyéb hatásokhoz ki kell kutatni, hogy van-e a Vénuszon kívül más bolygó égitest, amely befolyásolja az éppen uralkodó bolygó cselekedeteit? Általában meg kell jegyezni, hogy az asztrológusok már 1780-ban rájöttek arra, hogy az évszázadokon át megdönthetetlennek hitt normálék megváltoztak, mert nemcsak a hét addig ismert bolygóval kell számolni, hanem új, még ismeretlen bolygó, vagy más égitest jelenlétét is tekintetbe kell venniük.

Igazuk volt, mert azóta egymásután fedezték fel az ismeretlen bolygókat s ma, a világ asztrológusai már egy tizenegyedik, még föl nem fedezett, de már Mfra névre keresztelt bolygó jelenlétét észlelik.

Greenwich 1935-ben, az e tárgyban hozzá intézett kérdésre tréfásan azt felelte, hogy az asztrológia nemes tudósai okosan tennék, ha az ismeretlen, általuk jósolt, fölfedezésre váró bolygók és más égitestek helyett, az eddig ismert, de a horoszkópokban még nem szereplő üstökösökön is közölnék elméjüket.

Megállapították, hogy az üstökös csóvája ciángázból van, kiszámították, hogy az üstökös pályája esetről-esetre közelebb jut a földhöz s hogy egyszer be kell következnie az üstökös ciángázcsóvájára és a föld levegőrétege közti találkozásnak.

Az üstökös közel 25 millió kilométer hosszú csóvája állandóan növekszik, s a csóva mindig a nappal ellenkező oldalra, tehát a föld felé fordul.

Ha tehát a találkozás megtörténik, a ciángáz egyetlen pillanat alatt megtelíti a föld levegőréteget és a föld megszűnt élni.

A horoszkóp nem mutat 1986-as évet, a tudomány 1985. november 8-ra számítja a Halley megjelenését a földön, a két adat között fekszik a horoszkóp, a nagy végitélet.

1985. november 8, csütörtök: Ez volna a vége minden földi törtetésnek, hatalmi vágnak, gyűlöletnek és emberüldözésnek.

A tudós véleménye

Ezt mondja Jorio, az asztrológus. Ezek után kíváncsiak voltunk, mit szól ehhez a tragikus számításához a komoly tudomány. Megkérdeztük dr. Vodeczky József egyetemi tanárt, az asztronómia kiváló tudósát, aki a következőket mondotta:

— A föld — mondta mosolyogva Vodeczky József dr. egyetemi tanár — már találkozott a Halley csóvájával, még pedig 1910. május 19-én, mikor a Halley üstökös a Nap és a Föld között volt el, utóbbtól mintegy 23 millió kilométer tá-

Harisnyát, kezlyüt, kötött-szövött árut, selyem Bogyó-nál vásárol

kezyüt, kötött-szövött árut, selyem Bogyó-nál vásárol kombinét és reformot legolcsóbban Str. Eminescu 1.

Greenwich bizonyára a Halley üstökösre gondolt, amely valóban bolygó, hiszen 75—76 évenként kerül perihéliumba, az asztrológusok tehát legalább 75 évenként bevonhatnák tudományos játekukba ezt az üstökös-bolygót, amelynek eszmei hatásán kívül, a mérhetetlen kiterjedésű ciángáz csóvája, bizonyára fizikai hatással is lehet a földre.

A Mars eltűnik

— Ez a szempont mindenesetre megfontolandó s az asztrológusnak érdemes számításait ennek figyelembevételével felülvizsgálnia — mondta Jorio.

Kiindulás pontunk a Mars, mert ez van jelen s ez az esztendő a Mars-Vénusz frigy izlésére van berendezve. A Mars-évben születtek átlagban 35 éves korukban kezdik kifejteni lényök erejét és 56 éves korukig alkalmazzák, amikor eltűnnek. Ez tulajdonképpen az orvosi embertani ismeretekkel is megegyező adat. A Mars hatására tehát nyolc ciklus, az egyenlő nyolcszor hét, azaz ötvenhat esztendővel. 1939+35=1947 és a huszonegyesztendő hatékony életszakasz, ami 1995. évszámot eredményezne. Meg kell tehát keresni ezt az 1995. esztendőt, amely ugyancsak Mars-év lenne.

A legnagyobb meglepetésre az 1995-ös Mars-év nem került elő, ami azt jelenti, hogy az 1995. év nem fog elkövetkezni a földön. Nincs.

Számításba vettük az 1939-es év jellegzetességét, a számítási hibák tulajdonságát, de minden ellenőrző számítás azt eredményezte, hogy 1995. nem fog bekövetkezni. Most már nem lehetett mást tenni, mint évenként visszafelé menve megkeresni azt az esztendőt, amely még nem jelentkezik s így jutottunk el az 1985. évhez, amelyen túl az 1986. esztendő nincs meg a számításokban.

Meg kellett tehát vizsgálni az 1985. Hód. esztendőt, mint az utolsót, ami a horoszkóp mutat. Ha ez a vizsgálat helyes.

az 1985-ös az utolsó a föld életében.

Nem kellett valami földöntúli tudomány annak megállapítására, hogy mi lehet az oka annak, hogy a horoszkóp nem ad több évet az 1985-ik esztendőn túl? Ez az ok csak egy lehet: a Halley-üstökös, amelynek megjelenése a föld látótávolságában és hatásában

1985. november 8-án fog megtörténni.

Halley már 1682-ben kiszámította, hogy az üstökös, amelyet ebben az évben többen is megfigyeltek, minden 75—76 évben ellátogat a földközelségbe s mert számításai az 1758-ban valóban megjelent üstökösnél pontosan beváltak, a tudomány alaposan megfigyelte ezt a különös vendéget.

volságban. Lehet, hogy az üstökös csóvája még ennel is hosszabb volt. Amint látjuk, nem ártott a földnek

s valószínűleg nem is árthat sem mechanikailag, sem kémiaiilag az 1985-ös valószínű megjelenéskor sem.

— A csóva anyaga, — cián, de a laboratóriumban előállítható legerősebb vacuumon is tültesz. Talán olyan, mintha egy köbcentiméter levegőt egy köbkilométernyi üres térben osztunk el egyenletesen. Még az üstökös fejével való találkozás sem lehet tulságosan veszedelmes. A Halley üstökösnek 1910-iki átvonulása alkalmával a legszorosabb észlelés sem volt képes az üstökösnek valami nyomát találni a Nap kö-

Adótarozás miatt tizenegy nagyváradai vállalat ellen csődöt kért a pénzügyminisztérium

Nagyváradról jelentik: A pénzügyminisztérium nap mint nap egyre erősebben sürgeti a hátralékos, valamint az esedékes adótarozások kifizetését. Nagyvárad és Biharmegyére intézkedéseket alkalmaznak, mert a minisztérium szerint ezen a vidéken sok az adóhátralék.

A pénzügyigazgatóság behajtási ügyosztálya eddig mindent elkövetett, hogy a közönséget megkímélje olyan intézkedésektől, amelyek az adótarozáson kívül még más kiadásokat is idéznek elő. Cadariu pénzügyigazgató kijelentése szerint azonban mindeztideig nem volt meg az a megértés, amelyre számított, de részben nagyon sokan saját hibájukon kívül nem tudtak az állammal szembeni adókötelezettségeiknek eleget tenni. A pénzügyminisztérium hivatkozva a költségvetési év végére, most már a legradikálisabb módon likvidálni akarja az összes tartozásokat és ezért utasítást adott, hogy a törvényben megengedett legszigorubb eszközöket alkalmazzák azokkal szemben, akik nem fizetnek.

A jövőben mindazoktól, akik a hátralékos adót nem tudják fizetni, vagy az esedékes adót nem fizetik ki, azonnal elszállítják az ingóságait és rögtön el is árvereztetik.

Tehát a pénzügyigazgatóság jóelőre ajánlja mindenkinek, hogy rendezze az esedékes adót, nehogy további kellemetlenségek és költségeknek tegye ki magát.

Tekintve, hogy a váradai pénzügyigazgatóságon egy csomó olyan nagyvállalat van feltüntetve folyó évi és régi adótarozással, akik évek óta nem tettek fizetési kötelezettségeiknek eleget és a pénzügyigazgatóság tisztában akar lenni a fizetési lehetőségeikkel, ezért a pénzügyminisztérium 93168.

Óvja egészségét
HORIA
bedörzsöléssel!

rongján, ami annyit jelent, hogy rendkívül rit. kitott állapotban lévő anyagból áll.

Mindez természetesen — folytatta a tudós tanár — nem akar ellenvetés lenni az asztrológia több évezredes hitével, vagy hagyományával szemben, amelyeket Tycho Brahe, meg Kepler is, az ő közismert híres horoszkópiaik kiszámításánál felhasználtak.

Erzelmi momentumok ellen nem célszerű a matematika fegyvereivel küzdeni.

Ptolemáiosz nem találta inkongruensnek az ő nagy tudományával, hogy megírja a Tetrabibliont, az asztrológia vagy csillagjósolás egyik ókori káteját. Goethe pedig olyan nagyon kedvesen emlékszik meg a Dichtung und Wahrheit elején az ő saját horoszkópjáról, mely szerint születésnapján a Nap és Szűz jegyében kulminált, melyre Jupiter és Vénusz barátságosan tekintett, Merkur pedig nem ellenszenvesen. Harmincöt éves korában pedig a Broken-könyvbe beleírja a Maniliustól, az asztrológia jeles római költőjétől vett citátumot, Joria horoszkópjában megjósolt világvége pedig csak ezt lehet mondani:

„qui vivra verra”, vagyis aki megéri, az majd meglátja.

— Mi a véleménye a professzornak a horoszkópról? — kérdezzük még.

— Az 1939. évszámról megemlítetttem volna, hogy az 1939. annyi, mint 277×7, tehát két törzszám szorzata, köztük három hetes! (Ha igaz, rmit Vergilius mond (VIII. Ecloga 75-ik sorában), hogy: numero deus impera gaudet, vagyis az istenségnek a páratlan számban telik öröme, akkor az erre illetheek ebből messzemenő következtetéseket vonhatnak le...)

— Remélem, — fejezte be lebilincselő szöretetreméltósággal a tudós tanár, — ezt az ártatlan megjegyzésemet a horoszkóp mestere sem fogja rossz néven venni...)

Ime Jorio szenzációs jóslata a világ végéről, amelyet ezzel átadunk a halhatatlanságnak, azaz őszertinte az 1985. november 8-ig tartó életnek.

számu rendeletével a pénteki nap folyamán a nagyváradai törvényszék utján csődöt kérték ellenük. Ezek a következők:

Comerț de Hártie din Oradea. Rimanóczy Fabrica de mobile. Fabrica Fuzionata S. A. Dr. Löblé László. Comerț de Alcohol S. A. Riva S. A. Cooperativă Consum Solidaritatea. Mercur Roman S. A. Triton S. A. Popovics és Schwartz.cég. Weisz Adolf cég.

Ezenkívül Neumann Zsigmond szentmihályi malomtulajdonos ellen is csődöt kérték.

Ezzel még nem fejeződött be a pénzügyigazgatóság csödkérelési folyamata, hanem mint hírlik még több cég ellen kéri meg a csődöt.

Roosevelt rádiómegnyitói

Londonból jelentik: Roosevelt ma New-yorkból rádión keresztül megnyitotta a San Franciskoban levő ugynevezett „Arany Kapu-kiállítás.” Ez alkalommal nagy beszédet mondott. Ugyancsak rádión invitotta meg a Tappanban levő kiállítást is.

CORSO MA: 11.30 és 3 (mérs.)
5, 7, 15, 9.15 órákor
„KATIA”
DANIELLE DARRIEUX-vel.
A szünetben szenzációs léptől-nász-mutatványok!
Paramount hirdató. Színes Mickey-Maus

EGYÜTT AZ ÉLEN

Irtá: Tarnóczy Lajos

Napjainkban két körülmény teszi különösen fontosá a keresztény egyházak szerepét. Egyrészt a bolsevizmus istentelenségével és a szélső-jobb oldali modern bálványimádásával szemben a kereszténység képviseli a személyes istenhitet, az emberi egyenlőséget és az erkölcsi világrendet. Másfelől a nép- és kultúrközösségéből kiszakított nemzettestek nemzeti és kulturális életét a keresztény egyházak tartják fent és fejlesztik. A protestáns egyházak ezenfelül egyházi szervezetükben és alkotmányukban képviselik a demokratizmust, mely az egyház minden tagjának módját és lehetőségét nyújt arra, hogy az egyház ügyeinek intézésébe beleszóljon és akaratát érvényesítse. Az egyházaknak ez a magas színvonalu és széleskörű jogokat biztosító berendezkedése azonban az egyháztagoktól is kötelezettséget vár. Ezek között a legelső a jogok fejében a teherviselés kötelezettsége. Egyházaink demokratizmusa az egyetemes teherviselésen nyugszik. Ezzel szorosan összefügg a jogokkal való élés és élni tudás. A teherviselés kényszerű teljesítésére mindig van ilyen vagy amolyan mód, a jogokkal való élés azonban öntudatot kíván, amit csak hitélet és neveléssel párosult irányítás adhat meg. Enélkül a jog a romlás eszközévé válik.

Mindezeknek elmondására és kifejezésére alkalmasat ad az a körülmény, hogy városunk református egyháza vezetőket választ. A református egyház nemzeti egyház. Istentiszteleti nyelve magyar. Tagjai csaknem kizárólag magyarok. Éppen ebben a ténnyben azonban olyan veszélyek és kötelezettségek vannak, amiket a választás előtt időszerű megfontolni.

Az első dolog az, hogy a közélet más területeiről kiszorult, de közéletet élt és élni akaró emberek komoly hitbeli meggyőződés nélkül rávetik magukat az egyház alkotmánya által megadott szabadságra és azzal sokesetben visszaélnak. Az egyházi életben akarnak kiélni olyan kortéziát, amit eddig a követválasztások alkalmával megszoktak. A közel múlt szomorú példaadással szolgál erre. Az egyházban mások egyéni érdekei kielégítésére törekednek. Olyan magatartást követnek és kívánnak, mintha az egyház világnézeti szempontjait érvényesülési területe lehetne. Éppen ezért a választás során nem azt tekintik, hogy a jelöltek milyen mértékben egyháziasak, hanem azt, hogy melyik világnézetet vallják.

A másik dolog az, hogy sokan megfélemlenek kisebbségi helyzetükről. Ez ugyanis a legszigorubb fegyelmezettséget és összetartást parancsolja minden téren. Komoly román tényezők ismerik el azt, hogy a magyarság kellemes kisebbség. Ennek a magatartásnak kialakításában az egyházaknak elsőrendű szerepe van. Az adott viszonyok között a magyar református egyház saját létét és fennmaradását munkálja, ha egyházi életében a kifelé és befelé való együttműködést tartja szem előtt.

A fentiekből következik, hogy a választás során azoknak a társadalmi rétegeknek képviselőit juttassa vezetőszerephez, amelyekből nagy többségben a hívek állnak. Itt kerülnek előtérbe az iparosok és kereskedők. A régi uralom tekintélyes és előkelő hivatalnok-rétege mindinkább eltűnik. Az egyház fenntartásának súlyos terhe az anyai gondokkal küzdő kisemberek vállára nehezedik. Ezek érzik azt, mit jelent az egyház munkája a hitoktatás, a szegénygondozás és a hitélet ápolása terén.

Az aradi református egyház bizonyos tekintetben szerencsés helyzetben van. A történelmi múlt kialakult tekintélyei nem állanak a feltörekvő rétegek útjában. Sem az osztálykülönbség nem vont éles határvonalakat az egyháztagok közé. Az egyház elég fiatal ahhoz, hogy kellő rugalmasággal végezze az új helyzet feladatait. A választásnak is ez ad értéket, ha azokat az erőket juttatja irányító szerephez, amelyek tudnak és akarnak is az egyházért dolgozni.

A jelöltek névsorából úgy látjuk, hogy a fenti szempontokat megnyugtató módon sikerült kielégíteni. Ezért hisszük, hogy a református egyház választói egyhangú bizalommal ültetik ma az egyház tanácskozó testületébe és vezetőhelyére azokat a férfiakat, akiknek múltban kifejtett tevékenysége, egyházas érzülete és áldozatkészsége biztosítékot nyújt arra, hogy mindig tudatában lesznek azoknak a nagy feladatoknak, amelyeket ma a református keresztény egyház vezetőitől vár és amelyeknek elvégzésétől léte és jövője függ.

Cipőszakmában ügyes elárúsítót,

aki románul, németül, magyarul tökéletesen tud, megfelelő referenciákkal rendelkezik, **azonnalra keresünk**, állandó elhelyezkedésre Ajánlatokat:

Herman Friedmann, „Filt” cipőlerakat Sibiu,

Str. Reg. Marla 13.

Szerdán este lezárják Aradon a Front magyar alosztályának jelentkezési listáit!

„Az aradi magyarság, eleget téve vezetői felszólításának, heteken át öntudatos kötelességtudással vonult fel a Front magyar alosztályának jelentkezési irodájába, hogy tekintet nélkül arra, hogy eddig jelentkezett-e vagy sem valahol, feliratkozzék a magyar front-alsztály listájára. Nők és férfiak, leányok és fiatal emberek, huszonegy éven felül, lelkesen tettek eleget kötelességüknek, mert valamennyien tudatában voltak annak a ténynek, hogy egyben a magyar népközösségi szervezet alapjait is megépítik. A jelentkezéseket intéző szervezőbizottság, tekintettel az idő

előrehaladott voltára, elhatározta, hogy a jelentkezéseket a jövő héten Aradváros területén befejezi. Ennek értelmében február hó 22-én, szerdán este hét órakor az aradi jelentkezési irodák megszüntetik működésüket. Felhívjuk erre a körülményre mindenki figyelmét, mert így ma még pár nap áll rendelkezésére mindazoknak, akik a jelentkezést eddig elmulasztották volna. Szerdán este 7 órakor a magyar front-alsztályi listákat véglegesen lezárják és aki nem írta fel magát és családtagjait a listákra, magára vehet majd mulasztásának következményeit.

Érdekes pör a Semmitőszék előtt a szülők iskolaválasztási jogáról

Dr. Gyárfás Elemér, a szülő ügyvédje a népkisebbségi statutum alapján kérte a kérdés elintézését — A legfőbb bíróság május negyedikére halasztotta a döntést

Bucurestiből jelentik: Pajzs Lajos kászoni lakos fiát az alsófoku iskolai hatóságok az ottani katolikus elemi iskolából állami iskolába rendelték át azon a címen, hogy a fiu román származásúnak nevezhető. Az apa ezt az intézkedést perrel támadta meg, amellyel a Semmitőszék csütörtökön foglalkozott. A közoktatásügyi minisztérium ügyvédje az alsófoku intézkedés védelmében a katolikus egyházat irredenta eszméjűnek gyanújaival illette, s a székelyek román eredetéről szóló elméletre is hivatkozott. A szülő képviselőjében dr. Gyárfás Elemér erőlesen visszautasította az irredentizmus vádját és kijelentette, hogy politikai vitába nem bocsájt.

kozhatik, mert a Semmitőszéket csak jogi és nem politikai szempontok irányíthatják döntésében. De rámutatott arra is, hogy a székelység eredetének sokat vitatott kérdésében mindenesetre megfontolandó, miként volt lehetséges a nagy magyar tömbtől oly távol eső székelyek elmagyarosítása,

s hogyan nem sikerült ez az Alfölddel szomszédos Bihar, Arad, Hunyad, Máramaros megyékben. Hivatkozott Gyárfás Elemér dr. a kisebbségi szabályzat 5-ik szakaszára.

amely elismeri a szülőknek azt a jogát, hogy ő alapítsa meg a saját nemzetiségét. Az ügyben végleges elintézés még nincs, azzal a Semmitőszék május 4-én ismét foglalkozik. A közvélemény érdeklődéssel nézhet a döntés elé, mert ezzel eldől, hogy a népkisebbségi szabályzatot a hatóságok és a bíróság miként alkalmazzák.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait hűlés idézte elő.

Semmi sem szünteti meg gyorsabban a ezt bajt, mint egy energikus **Carmol**-os bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

Február 27-ig be kell szerezniök egyenruhájukat a Nemzeti Ujjászületés Frontja főtanácsai tagjainak

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Frontjának titkársága felhívást intézett a Front nemzeti főtanácsának tagjaihoz, hogy február 27-ig, az alkotmány kihirdetésének évfordulójáig szerezzék be egyenruhájukat, hogy ebben vehessenek részt az ünnepségeken.

Volt nyilas lapigazgató öngyilkossága

Budapestről jelentik: Jókai-Szilágyi Miklós, a Magyarság című nyilaskeresztes lap volt igazgatója, a Bálvány-ucai lakásán fölbölte magát és meghalt. Bucsulevelet nem hagyott hátra.

Várady József, Sándor István, Lévay András, Neff József, Erdélyi József, Weichelt János, Fekete-kávésátorban: Gallov Rezsóné, Gallov Rezsó, Padurán Péter, Virslj-sátorban: Márkus Béla, Zsótér László, Büffé és Cukrászda: Első terem: Szalay Gézáné, Surányi Mihályné, Depold Ferencné, Kauders Dezső, Kauders Dezsóné, Kovács Józsefné, Kemény Géza, Sándor István, Szaltz Dezső, Halbauer László, Második terem: Tóth Pálné, Weichelt Jánosné, Forró Zoltánné, Kenderessy Károlyné, Forró Zoltán, Vogel Miklós, Bisz Lajos, Tóth Pál, Ital-sátorban: Első terem: Szücs István, Kenderessy Károly, Második terem: Vidák Jenő, Vértessy Béla, Likőr és pezsgő-sátorban: Bjsz Annus, Probst Mihály, Az izléses díszítést Glück László, Zanoni István, Vértessy Béla, Halbauer László és Ocskay Ede végezték.

Az Unirea bálja

Az „Unirea” sportegyesület nagyszerű báljat rendezett szombaton este 9 órai kezdettel, a volt ipartestület nagytermében. Már a koraesti órákban megtöltötte a hatalmas termet a sportoló ifjúság vidám sokasága. A bál a nemzeti táncokkal kezdődött, amiket azután a modern táncok váltottak fel. A bál fővédnöke Dobriceanu Mihail prefektus volt, aki különben az egyesület díszelnöke is. A bál rendezéséért elsősorban Sasu Gheorghe főrendezőt illeti az elismerés, aki lelkes és agilis rendezőgárdával nagymértékben megteremtője a sikernek. Ez a rendezőgárda a következőkből állott: Cizmas Dumitru, Dudás István, Jantó Lajos, Madács János, Markovits Gusztáv, Negron Tibor, Pencil János, Popovics István, Szabó Gyula, Szabó Károly, Ujj János, Ujj Lajos és Trabalkó Sándor. A tombolasátnál Böszörményi János, Böszörményi Jánosné, Magold László, Róna Manó és Tóth Jenőné osztották

szét az értékes nyereményeket. A büffében Markovics Gusztáv, Markovics Gusztávné, Russu Pavel, id. Ujj Lajos és Ujj Lajosné gondoskodtak a kifáradt táncosok felüdítéséről. A cukrászdában Russu Pavelné és Kovács Istvánné osztogatták az izletes tésztákat és tortákat. A zenét a kitünő Hess-jazzenekar szolgáltatta, míg a hangulatvilágítást és a dekorációkat Varga-testvérek készítették.

Helyszíni közvetítés Fortuna istenasszony aradi weekendjéről...

A Goldschmidt Bankház és a Colectura Oficiala kifizették a milliós, valamint a kisebb nyereményeket

Evek óta minden hónap tizenötödik napja a legjelentősebb dátum sok tízezer ember számára: ezen a napon minden sorsjegytulajdonosnak találkája van a Szerencsével. Tizenegyedik éjszakája az álmok éjszakája, mert Aradon és Bucurestiben, lasiban és Caracalban tisztviselők, kereskedők, munkás emberek, férfiak és nők azzal az átvillanó gondolattal térnek pihenőre, hogy hátha már holnap, mint milliomas alszom el. Ez az osztálysorsjáték varázsa, ez az a nagy élmény, amely nemcsak a nyerőknek, de valamennyi játékosnak felkinálkozik minden sorshuzás előestéjén.

Azután tizenötödiken egész sor ember álmodozása valósul meg, mert amikor Bucurestiben, a sorsolás színhelyén megindul a szerencse keze, ezen milliók és százezrek indulnak utnak, hogy boldogságot, jólétet vigyenek, vagy ha csak kisebb nyereményekről van szó, a kielégített játékszenvedély kellemes érzését lopják a játékosba, aki nyert. Vándorló milliók nagy napja minden hónap tizenötödike és most, a februári huzás alkalmával — nem először és reméljük nem utoljára — Aradon egész sor komoly, nagy nyeremény talált gazdát.

Két, egyenként egy-egy milliós, 11 egyenként százezer leies és több szintén komoly összeget képviselő nyeremény került kifizetésre Aradon szombaton, amikor a boldog nyertesek a játékszerencse jóleső tudatát milliók és százezrek tényleges birtokbavételének még jólesőbb érzésével érzéztették ki. Ez alkalommal Aradra érkezett Rimniceanu Radu, az Osztálysorsjáték vezérfelügyelője, hogy személyesen fejezze ki jókívánságait a szerencsés sorsjegyvásárlók előtt és jelen legyen, amikor a vadonatúj, ropogós ezresek kifizetnek.

Elsőnek a Goldschmidt Bankházban történt meg a kifizetés, ahol az egyik milliós nyereménytől kihuzott sorsjegy négy társtulajdonosát és a tizenegy darab százezer leies nyeremény birtokosait szolgálták ki a nem mindennapi portékával. Talán hihetetlen, mégis így van: a sorsjegy-írók jobban örülnek annak, ha ügyfeleik nyernek főnyereményt, mint ha saját szerencsájük mutatkoznak meg a sorsjátékban, mert egy-egy ilyen főnyeremény a legkülönb hírverés. A Goldschmidt Bank különben már gyakorlattal rendelkezik a sorsjegytulajdonosok kiszolgálásában, hiszen nem az első nagy nyeremény, mely sorsjegyvadóit meglátogatja...

A nyeremények kifizetése alkalmával Rimniceanu Radu vezérfelügyelő meleg szavakkal üdvözölte a sorsjáték szerencsés ügyfeleit, akik boldogan mosolyogva vizsgálták a hatalmas

bankó-csomagokat. Azután sorra járultak a pénzhalmokhoz az új tulajdonosok és megkezdődött a számolás... Csodálatos zene, ezresek zizegtek, ötszázak suhogtak és százezesekből készült terecskek koppantak. Ki fáradt most azzal, hogy az „aprópénztérekerecsket” szétbontsa és a százásokat megszámlolja? Ugy gurították odább, mint alkalmatlan apróságokat...

Megható jelenet volt, amikor az egyik nyertes, egy aradi kereskedő, akinek a családjában a napokban örvendetes eseménynek kell bekövetkeznie, a nyeremény felvétele után százezer leies betétet nyitott a Goldschmidt Bankban, születendő gyermeke nevére. Az első negyedmillió leies megszámlolása után egy aradi cipész és egy tisztviselő vették fel a maguk negyedmillióját... csupa ropogós, új bankjegyekben.

Ugyátszik a szerencse ezuttal nem bizonyult vaknak mert olyan helyekre látogatott el, ahol bizony jól jönnek a bankok. Amikor a százezer leies nyereményeket fizették ki, öreg néni keze lentkezett az egyik sorsjeggyel, öreg piaci árus, aki sok évig várt, amíg a szerencse valójában rámosolygott. A másik nyertes egy hét éves kislány, aki talán nem is tudja megérteni, hogy milyen nagy szerencsét hozott neki az a papírdarabka, amelyet anyukája vásárolt neki. Állami tisztviselő, Astragvári munkás, háztartásbeli alkalmazott és egy pékmester volt még azok között, akik a mai naptól jómódu embernek számítanak, mert szerencsésen választották meg a sorsjegyszámukat. Érdekes különben, hogy a Goldschmidt Bank — a sorsjáték megkezdése óta lefektetett elvi álláspontnak megfelelően — ezuttal sem hozta nyilvánosságra a nyertesek nevét, amit különben akkor sem tesz meg, ha a sorsjegytulajdonosok különben nem kívánnak titkot csinálni a szerencsésükből.

Az Aradra látogatott szerencse második állomása a Bratianu-uccában lévő Colectura Ofi-

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON

TABLETAKKAL

Az Ön arca - az Ön sikere

Szépség sikert biztosít. A finom, tiszta arc bőr mindennél csodálatosabb boldog önértzetet ad Önnek az, hogy jó színben van. Ennek elérésére ime a leg-egyszerűbb recept: Vegyen egy vattacsomócskát, cseppentsen rá egy kevés Scherk arcvizet és tisztítsa ezzel mindennap arcát. Azonnal eltávolítja a pudert, arcfestéket, mitesszereket, és egészséges, üde arc bört biztosít.

Uvegek a Lei 62" 103" 164" 300" 475"

**Lotion
Faciale
Scherk**
SCHERK ARCVIZ

ciala. Itt a melléksorsjegy egyik egymillió leies nyereménye talált gazdát, ezen kívül két, egyenként negyvennégy ezer leies nyereményt fizettek ki. Angele Mátyás gépkocsivezető szerencséséről már részletesen beszámolt az Aradi Közlöny, amikor megírta, hogy 173.395-ös számú sorsjegyre révén egymillió leit nyert. Egész Ujarad és környéke ennek az eseménynek hatása alatt áll, mindenki a sorsjegy történetéről beszél, bólgatnak az emberek és azt mondogatják, hogy sokat ér egy-egy olyan kis papírdarabka, ami — ha a szerencse úgy hozza — sok-sok, vagyonterő papírdarabká sokasodhatik.

Angele Mátyás — aki különben sorsjegyet már kétféle nyert tíz-tízezer leit — délelőtt jelent meg a Colectura Oficiala aradi helyiségében, ahol Rimniceanu Radu vezérfelügyelő fogadta és néhány közvetlen szó után, amelyet a nyertes gépkocsivezetőhöz intézett, minden további magyarázat helyett rámutatott az asztalra, ahol már ekkor ott feküdt a vagyontelentő összeg: a törvényes levonások után nyolcszáznyolcvanezer lei. Angele Mátyás megállott a pénzhalm előtt, elmosolyodott, de nem mutatott megilletődést, vagy különösebb meglepettséget most, hogy szemben állott ezrek és ezrek álmával, a milliós nyereménnyel. Gyors, szinte könnyed mozdulattal végigsimított a pénzhalmon s birtokbavette a pénzt. Megkezdődött a számolás, természetesen minden pontosan egyezett, hiszen az egész összeget most hozták a bankból. Angele Mátyás nem bizonyult szűkmarkunak, mert jelentős összeget adott mind azoknak, akiknek köze volt az általa megvásárolt sorsjegy eladásához, ezen kívül pedig már napok óta, csoportokba osztva látja vendégül barátait, akikkel sorra issza az áldonást.

Ugyancsak kifizették a másik két tételt is, amit különben hármán nyertek, s ha ez alkalommal kisebb is volt a nyeremények összege, de nem volt kisebb az öröm. Valaki meg is jegyezte: „Ennyi öröm, meg szerencse, hogy fér el ilyen kis helyen...?”

Ugy a Goldschmidt Bankházban, mint a Colectura Oficialánál volt fényképezés, kézszerítés és sűrűn hangzóttak el a jókívánságok, hogy a most beköszöntött szerencse csak kezdet legyen, Arad számára is, ahová reméljük még sokszor látogat el Fortuna istenasszony, ilyen kedves weekendezésre...

A „Le Moment” esete a Balkán-konferenciával

Bucurestiből jelentik: A Le Moment franciayelvű fővárosi lap külföldi értesülés alapján a balkán értekezlettel kapcsolatban olyan beszámolót közölt, amely nem felel meg a valóságnak. Ezt a beszámolót hivatalos helyről leghatározottabban megcáfolták. A lapot az állam érdekeit érintő közlemény megjelentetése miatt öt napra felfüggesztették. Eugen Todie cenzort, aki a cikk megjelenését engedélyezte, rendelkezési állományba helyezték.

SCALA NAGYF. LEMEKSZINHÁZA TEL. 20-10'

Keltős sláger premier

1. **Simone Simon „JOSETTE”**
Kacagató zenés víjáték.

2. **Rilz Tes vérek „VIG LOVASOK”**
2 óra kacagás FOX-JOURNAL. 5, 7.30, 9.30
D. e. 11.30 e délután 3 órakor matiné mes. árak.

Az Aradi Közlöny husvétii rejtvenyderbyjének főnyereményei

egy modern hálózati rádió és egy elsőrendű kerékpár

Az a páratlanul hatalmas érdeklődés, amely már az Aradi Közlöny karácsonyi rejtveny-pályázatát, majd a „Deritse ki!” detektivrejtveny-pályázatát kísérte, bizonyosága olvasóközönségünk tetszésének, amelyet örömmel szolgáltunk. Husvétii rejtvenyderbynk iránti érdeklődés — mint azt az első keresztrejtvenyünkre beérkezett megfejtések óriási mennyisége mutatja — minden eddigi sikert feljülmul. Mivel a husvétii rejtvenyderby keretében még megjelenő nyolc rejtvenyünk folyamán ez a grandiózus érdeklődés csak fokozódik, a tervezett és már előre bejelentett gazdag nyeremény-jutalmak számát és értékbeli minőségét emelve,

nagyértékű nyereményeket tüztünk ki a legjobb megfejtők jutalmazására. Természetesen, hogy ezuttal még szorosabbra kívánjuk fűzni azt a szívélyes kapcsolatot,

amely lapunk és annak előfizető-táborá között fennáll és ezért

előfizetőink számára biztosítjuk azt a lehetőséget, hogy a keresztrejtvenyderby díjazásában résztvevőnek és ezáltal a valóban értékes ajándékokat képviselő nyereményekhez hozzájussanak.

Ugyanakkor azonban módot kívánunk nyújtani arra is, hogy ebben a nemes szellemi versenybe

azok is bekapcsolódhassanak, akik újonnan a keresztrejtvenyderby során, annak ideje alatt csatlakoznak előfizetőink táborához.

Igy tehát az Aradi Közlöny minden új előfizetője — amennyiben a keresztrejtvenyderbyn sikerrel vesz részt — esélyes várományosa a nyereményeknek.

A husvétii keresztrejtvenyderby két főnyereménye: egy modern hálózati rádió és egy elsőrendű kerékpár.

Ezekon kívül egy egész sereg értékes és praktikus ajándék tartalmazza előfizetőink rejtveny-fejtő táborát. És pedig:

Egy pár női luxuscipő WE-EGO cipőgyár ajándéka. Átvehető az Apponyi Testvérek-cégnél.

Egy vég elsőrendű damaszt vászon az ARADI TEXTILGYÁR ajándéka.

Egy pár női luxuscipő, CARMEN cipőgyár ajándéka, átvehető az Apponyi Testvérek-cégnél.

1 drb. elegáns férfi bőr zsebtárca az ARADI KÖZLÖNY ajándéka.

Egy modern asztali díszóra, chromtokban. CSÁKY órás és ékszerész ajándéka, Arad, a lutheránus-templommal szemben.

Elegáns női divatkalap, SCHÖN ANNA kalapszalonjának ajándéka, Str. V. Goldis 1.

Egy modern csillár MATUZ iparművész ajándéka, Bul. Reg. Maria 13.

Egy „Kodak” fényképezőgép, GÁRDONYI fotószaküzlet ajándéka, Bul. Reg. Maria 22. Másolások, előhívások, nagyítások olcsón.

1 drb. „Sida” fényképezőgép, a FOTO CENTRAL ajándéka. Fényképészeti cikkek szaküzlete. Str. Eminescu 4. Amatőr munkák gyorsan készülnek.

Egy „Kodak” 6/9 Box fényképezőgép, VÉSZI TIBOR optikai és fotószaküzlet ajándéka, Strada Alexandri 1.

Egy selyem női hálóging, BAKÁCS fehérnemű és kézimunkaüzlet ajándéka, Orutay-palota.

6 drb. finom női zsebkendő, RUTKAY és BOTYE kelengyeáruháznak ajándéka, Bul. Reg. Maria 8.

1 nagy üveg Murry kölnivíz, az ARADI KÖZLÖNY ajándéka.

1 üveg Murry-kölni, 1 doboz powder, 1 alakruzs az ARADI KÖZLÖNY ajándéka

3 doboz Murry-powder, 1 alakruzs az ARADI KÖZLÖNY ajándéka.

Egy nagy diszdoboz finom csokoládé-desszert SELECT BONBONERIA ajándéka, Scala-mozi mellett.

1 nagy doboz csokoládé desszert CORSO bonboneria ajándéka Neuman-palota

Egy színes fényképnagyítás 24x30 cm. mérethben, SZABÓ SÁNDOR fotooperateur ajándéka, Bul. Reg. Maria 10.

Egy gyermek selyemruha, BRENNER speciális bábú- és gyermekruhaáruház, színházzal zseben, ajándéka.

Egy önbortváló-készülék BOGYÓ A. kötöttáruház ajándéka, Str. Eminescu 1. és 10 kötet modern regény.

Husvétii keresztrejtveny derby II.

A megfejtéshez a fenti címszallag mellékelendő.

Megfejtésül a vizsz. 1 és 70 továbbá a függ. 1 és 13 sorok küldendők be.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14					15			16				
17				18				19	20			
21		22	23					24		25		
26		27	28					29		30		
31		32			33	34		35	36			
37				38				39	40			
	41		42					43			44	
45		46									47	
48		49			50			51		52		
53				54				55	56			
57				58				59	60			
61				62		63		64			65	
66			67					68			69	
70												

Megfejtési határidő 1939 február 24., esti 6 óra.

Vizszintes sorok: 1. A konyhakertészkedés legracionálisabb módja. 14. Ily módon. 15. Családjó. 16. Eszt egyetemi város (német neve Dorpat volt). 17. Mozgató gépalkatrész. 18. Kis fejsze. 20. Sok — németül. 21. 150 római számmal. 22. A japán reform-császár, ki a modern Japán alapját megvetette. 25. Sir. 26. Nyakvédő. 28. Nyak két vége. 29. Görög beü. 30. Visszafelé horvát folyó. 31. A jó gyümölcs ilyen. 33. Jackie Cogan és Chaplin híres közös filmjének címe. 35. Pokolkö. 37. Szentpétervár folyója. 38. Tuniszi kikötő és öböl neve. 40. D. O. T. H. 41. Másodlagos galvánelem, amely az elektromos áramot kémiai energia alakjában felhasználja. 44. Római 99. 46. Gyorsan elszáll. 47. Kas két széle. 48. Megváltoztat. 50. Lábbal továbbbit. 51. Volt francia miniszterelnök. 53. Független arab királyság. 54. . . . . et circenses. 56. Sasra való. 57. Ilyen gyermekjáték a képeskocka. 59. Elkotródik. 61. Hely románul. 62. Középkori sivataglakó szerzetesek neve. 65. Három — több idegen nyelven. 66. Híres ír szabadságharcos. 68. Több indiai istenség bálványának furcsasága. 68. Szabadságot biztosító irat.

Függőleges sorok: 1. Rákóczi hadainak főparancsnoka volt. 2. Pápaszem. 3. Levegő. 4. Torz törpe. 5. Igekötő. 6. Nagy magyar publicista. 7. Az Egyesült Államok címerének latin jelmondata. 8. Német tanács. 9. Egészséges vágy. 10. Tej mellékterméke. 11. Ricsaj. 12. Tetőfedő anyag. 13. Róma harmadik királya, ki Alba-Longa lakosait Rómába telepítette. 18. Törvénygyűjtemény rövidítve. 19. Levegő angolul. 23. Vaj-románul. 24. Taszit. 27. Bolgár pénzegység. 30. Ősi magyar családnév. 32. Katonai tudomány. 33. Valamilyen érdekeltiséget képviselő testület. 34. Apres nous le . . . Madame Pompadour mondása. (Utánunk a vizözön.) 36. Afrodite szerelmese. 38. G. U. V. 39. Ázsiai egyeduralkodó. 42. Visszafelé: hüvely, tartó. 43. Egy szál haja sincs. 45. Vad ütemű délamerikai tánc. 47. Rövid, ivelt fejű lóról mondják. 49. Erőszakos adóval sujt. 52. Bandukel. 54. Ilyen a falu nyárón. 55. Alku közben használt szó. 58. Fatörzsből kivájt polinéziai esolnak. 60. Lakatos szerző. 63. Éktelen fémköze. 64. Német vonatkozású névmás. 67. Étleń név. 69. Cseh valuta röviden.

Husvétii keresztrejtveny derby I.

1939. február 12-én közzétett keresztrejtvenyének helyes megfejtése:

Vizszintes 1: Moliere Jean Baptiste. 113.: Ködbe vész a nap sugára.

Függőleges 1: Meddő napok, üres lapok. 16.: Elektromos izzólámpa.

Legújabb jelentéseink:

Madrid feladja a harcot?

Repülőgépek bombázták Alicantet

Alicantéből jelentik: Szombaton délután öt nemzeti repülőgép jelent meg a város fölött és több bombát dobtak a gyárvárosra. Körülbelül 60 személy megsebesült.

Bilbaol jelentés szerint Madridban igen kiéleződött a politikai helyzet, miután a baloldaliak egy gyűlésen nyíltan a megadás mellett foglaltak állást.

Elkészült a német javaslat a németországi zsidók kivándorlásának elősegítésére

London. A menekültügyi bizottság tudomásul vette a zsidók kivándorlása ügyében a német kormány által készített tervet, amelynek főbb vonatkozásai a következők:

1. A még németországi zsidók tulajdonában maradt vagyon 25 százalékából alapítvány alakítandó, amelyet háromtagú bizottság kezelne és amelyből a zsidók kivándorlásának költségeit fedeznék. A bizottság két tagját a német kormány nevezi ki, míg a harmadik tag egy külföldi árja bankár lehet.

2. Öt esztendő alatt 150.000 munkabíró, 45 évesnél fiatalabb zsidó vándorolna ki, összesen 250.000 családtaggal. A képzésüket földműveseké, valamint iparosokká a német kormány hajlandó lenne elősegíteni. Butoraikat és letelepedésükhöz szükséges egyéb vagyoni tárgyaikat ezek magukkal vihetnék.

A kivándorlásra alkalmatlan, keresetképtelen, öregebb zsidók mintegy 20.000-en Németországban maradhatnak s ott eltartásukról gondoskodni fognak.

Angol—német megegyezést remél az angol kereskedelmi miniszter,

mert különben elkerülhetetlen a gazdasági háború

London. Az alsóház csütörtök esti ülésén Stanley kereskedelmi miniszter több kérdésre válaszolva kijelentette, erősen reméli, hogy az angol kivitel fokozásával ténylegesen csökkenni fog a munkanélküliség száma. Az angol kormánynak — mondta Stanley — a nemzetgazdaságot hozzá kell idomítani a totális és demokratikus államok feltételeihez egyaránt.

Ezután a rövidesen megkezdődő német—angol kereskedelmi tárgyalásokra utalva, Stanley ezt a kijelentést tette:

— Nem akarunk kereskedelmi háborút, hanem meg akarunk egyezni. Ez a célja a tár-

gyalásoknak. Látni akarjuk, lehetséges-e módus vivendi a totális államokkal, avagy nem tehetünk mást, mint hogy saját eszközeinkkel küzdjünk ellenük. Olvan egyezményt óhajtunk, amely mindkét félnek biztosítsa a különböző piacokon való méltányos részvételt s a mely ne csak Angliának, hanem Németországnak is hasznára legyen. Nem vesztetem el a reményt, hogy megegyezésre jutunk, ha a német—angol szentárgyalások sikerrel járnak, mert ilymódon a gazdasági kérdések megvitatásában új technikára teszünk szert.

Roosevelt szerepe az amerikai bombázó repülőgépek eladásában

Washington. Roosevelt elnök fegyverkezési tervének első 22.500.000 dolláros részlete, amelyet a képviselőház a hadügyi bizottság által módosított alakban fogadott el, a következő főbb javaslatokat tartalmazza:

1. 3032 hadirepülőgépet vásárolnak a hadsereg légihadereje számára, amelynek ezzel együtt 5500-gépe lesz.

2. A Panama-csatorna erődővezetét 1.620.000 dollár költséggel átépítik.

3. 2.700.000 dollárt irányoznak elő az öt-

venőfféle legfontosabb fegyvergyártási gépek vásárlására.

4. A rendes szárazföldi haderő és a nemzetőrség létszámát 400.000 főre növelik.

Andrew May, a hadügyi bizottság elnöke, a javaslat indokolása során hangoztatta, hogy a modern hadviselés eszközei Amerikát is a támadás komoly veszélyének teszik ki. Amerika szívvél-lélekllel kívánja a békét, de a történelem tanulsága szerint aki békét akar, készüljön fel kellőképpen a háborúra.

Közel ötszáz kilogramm szinaranyat szolgáltatottak be a bányák a Jegybankhoz január hónapban

38,1 százalékra emelkedett a lei aranyfedezete

Bucurestiből jelentik: A Banca Naționala vezetősége most tette közzé a Jegybank január 28-i hetikimutatását, amely szerint a belső bányák január utolsó hetében 164,95 kgr. szinaranyat szolgáltatottak be, 25.293.176 lei értékben, amellyel az ércfedezet összege 18 milliárd 269.588.641 leire emelkedett. A fentivel együtt a január hónapban beszolgáltatott arany mennyiség 496,30 kilogrammot tesz ki. A forgalomban levő bankjegyek összege 49 millióval 34 milliárd 114 millió 590.835 leire emelkedett, míg a látra szóló kötelezettségek (gírőszámlák) végösszege 34 millióval csökkent, vagyis a bruttó bankjegyforgalom emelkedése

15 millió lei. A fedezeti arány 1,5 százalékkal 38,1 százalékra emelkedett. Az import fedezésére szolgáló devizakészlet 79 millió lei értékűvel 355.450.283 leire emelkedett. A kliring-számlák aktív szaldója 17,5 millió lei értékűvel 613.043.691 leire emelkedtek, az importörök kliringszaldójáté 182 millió lei értékűvel 323.449.157 leire csökkent. A kereskedelmi váltótárca 13 millióval 10 milliárd 935.920.530 leire, a lombardhitelek összege 4,5 millióval 1 milliárd 590.850.371 leire emelkedett. A magángírőszámlák egyenlege 165 millióval 9 milliárd 497.792.060 leire emelkedett.

Rejtélyes eset Pozsonyban

Pozsonyból jelentik: Goldberger Gyula pozsonvi ruhakereskedő négy hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt a városból. Annak idején a lapok azt írták, hogy egy dr. Janek nevű pozsonvi német ügyvédjelölt autóba ültette a kereskedőt és átment vele német területre. Ezen az alapon a pozsonvi rendőrség, amikor Janek dr. visszakerült a városba, emberrablás gyanúja alatt letartóztatta. Goldberger most váratlanul visszatért és kijelentette, hogy a dachauzi gyűjtőtáborban tartották fogva, mert azzal vádolták meg, hogy egymillió cseh koronát jött annak, aki hajlandó lenne eltenni láb alól Hitler.

Fogságban maradnak

a Dohány-uccai merénylők

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség hivatalosan közli, hogy Kenyeres Jenő 40 éves soffört, Szabényi Győző 19 éves műszerész, Dombai Horváth János 20 éves kifutó és Madaras László 20 éves villanszerelőt, a Dohány-uccai merénylettel kapcsolatban gylilkosság kísérlete címén a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte. A rendőrség különben tovább nyomoz az ügyben és azt akarja kideríteni, hogy kikkel állottak összeköttetésben a tettesek és meg akarja állapítani, hogy kik voltak a fekete front tagjai.

Hitelkataszter bevezetését tervezi a Jegybank

Bucurestiből jelentik: A Banca Naționala február 19-iki közgyűlésével kapcsolatban már jóelőre elkészítette a részletes jelentést, amelyben ismerteti azt a munkaprogramot is, amelyet a jegybank megvalósítani akar. A tervek szerint a Banca Naționala fokoztatni kívánja a betéteket, továbbá be akarja vezetni a hitelkatasztert, a hitel-nyilvántartás rendszerét is. Ilvenformán a hitelt igénybe vevő cégekről s vállalatokról nyilvántartást fektetnek fel, amelyből bármikor megállapítható, hogy az illető vállalat milyen összegű hitelekkel vett igénybe s mely banknál. A Banca Naționala tervei között szerepel az értéktőzsde átszervezése, valamint az egyéni kereskedelmi cégek gyarapítása is.

Érdekes svéd ítéletek német áruperekben

Stockholmból jelentik: Több svéd cég, mely németországi zsidó cégekkel állott üzleti összeköttetésben, most kétségben van aziránt, hogy a szállított árukért kinek teljesítsen fizetést. A pénzt kétszeresen követelték, egyrészt a cég emigrált zsidó tulajdonosa, másrészt a német kormány által kinevezett biztos, aki a zsidó céget a tulajdonos eljárása óta igazgatja. A svéd adósok több esetben svéd hatóságoknál letétbe helyezték tartozásukat, míg eldől, kinek kell fizetniük.

A borasi és gothenburgi svéd bíróság foglalkozott egy-egy ilyen peres ügyvel. Az ítélet mindkét esetben az emigrációban levő tulajdonos javára szölt. A borasi bíróság ítéletének indokolása többek között a következőket mondja:

— Az, hogy a tulajdonost megfosztották főrvényes jogától, annyiira idegen a svéd jogi felfogástól, hogy semmi hatása nem lehet a jogügyletekre ebben az országban.

Új rádióállomás Kassán

Kassáról jelentik: Az illetékes magyar miniszterium elhatározza, hogy Kassán az eddiginél nagyobb erejű és messzibbható képességű rádióállomást épít. Az új rádióállomás tervei már elkészültek és jóváhagyás alatt állanak. A technikai munkálatok rövidesen meg is fognak indulni.